

Vastaus Pirkko Leton ja usean muun (37) valtuutetun aloitteeseen vanhustenkeskuksesta Tikkurilan vanhan torin paikalle

VD/5346/00.02.00.03/2016
KN/JTS/HP/TA/AT/NJ

Pirkko Letto ja 37 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”VANHUSTENKESKUS TIKKURILAN VANHAN TORIN PAIKALLE

Vantaan väestön ikärakenne muuttuu nopeasti tulevina vuosina. 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa vuoteen 2020 mennessä keskimäärin 600 henkilöä vuodessa. Dementia on suurin iäkkäiden ihmisten pitkäaikaisen hoidon tarpeen aiheuttaja. Ennusteen mukaan Vantaalla dementiaa sairastavia henkilöitä on vuonna 2020 noin 800 enemmän kuin vuonna 2014.

Ikääntyneiden hyvinvointia tukeva elinympäristö muodostuu monenlaisista asioista, joista asumisen eri vaihtoehdot ovat keskiössä. Vantaan ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuosille 2016–2017 linjaa elämänlaadun kannalta keskeiseksi asumisen paikaksi oman kodin, jossa on tavoitteena asua mahdollisimman pitkään.

Vanhustenkeskukset ovat asumis- ja hyvinvointikeskuksia, jotka tukevat alueen ikäihmisten kotona asumista, ja samalla keskukset tarjoavat erilaista asumista kuten omistusasumista, vuokra-asumista sekä hoiva-asumista, mukaan lukien ympärivuorokautisen hoivan. Vanhustenkeskusten sijainti tulee olla keskeinen. Paikan tulee olla sellainen, johon on hyvät kulkuyhteydet ja toisaalta siinä asuvien ikäihmisten tarvitsemat palvelut ovat lähellä. Asukkaiden itsenäistä selviytymistä tukee palvelujen hyvä saavutettavuus. Vanhustenkeskus on paikka ikäihmisten kohtaamiselle, yhdessä ruokailulle sekä harrastamiselle; kaikki edellä mainittu ehkäisee tehokkaasti myös yksinäisyyttä.

Tikkurilan vanhustenkeskuksen paras sijainti on vanha Tikkurilan tori, Peltolan tori. Sen läheisyydestä löytyvät niin kaupalliset palvelut, sosiaali- ja terveyspalvelut kuin kulttuuripalvelutkin. Vieressä sijaitseva esteetön Sinirikon puisto luo puitteet lähiulkoilulle. Lisäksi Folkhälsanin ylläpitämä vanhustenpalvelutalo mahdollistaa synergiaedun.

Täten me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki mahdollistaisi kaavoituksen kautta ja myötävaikuttaisi kaikin mahdollisin keinoin, jotta VANHUSTENKESKUS RAKENNETAAN TIKKURILAN VANHAN TORIN PAIKALLE.”

Kaupunginvaltuusto 23.5.2016 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ikääntyneen väestön hyvinvointipalvelujen suunnittelu on osa kaupungin hyvinvointityötä. Vantaalla hyvinvointirakentaminen suunnitellaan osana kaupunkistrategiaa. Ikääntyneen väestön hyvinvointi, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukeminen edellyttää laajaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Vanhuspalvelulaki velvoittaa kunnan eri toimialat tekemään yhteistyötä tässä tarkoituksessa. (Laki 980/2012, 4 §).

lääkkäät ihmiset eivät ole yhtenäinen ryhmä. Suurin osa heistä on varsin terveitä ja hyväkuntoisia. Vain joka neljäs 75 vuotta täyttäneistä vantaalaisesta käyttää säännöllisiä palveluja. Iäkkäillä ihmisillä pitää iästä ja toimintakyvystä riippumatta olla mahdollisuus elää omanlaistaan hyvää elämää omissa yhteisöissään. Kyse on laajasti hyvän elämän edistämisestä ja toimivan arjen turvaamisesta. Ikääntyneiden hyvinvointia tukeva elinympäristö muodostuu monenlaisista asioista. Niitä ovat kuntien erilaiset asumisen vaihtoehdot (koti, palvelutalo, hoiva jne.), palvelurakenteet sekä fyysisen, sosiaalisen ja kulttuurisen ympäristön tekijät. Ikääntyneen väestön elämänlaadun kannalta keskeinen asumisen paikka on oma koti, joka tukee itsemääräämisoikeutta, osallisuutta ja mielekäästä

tekemistä. Palvelurakenteen muuttaminen kotona asumista tukeväksi edellyttää samanaikaisia toimia asumisen ja asuinympäristöjen sekä palvelujen uudistamisessa. Vantaalla yli 75-vuotiaista ikääntyneistä ihmisistä yli 92 % asuu kotona.

Kotona asumisen vaikeutuessa kuntalaiselle tarjotaan kriteereiden perusteella joko palvelutaloasumista tai hoiva-asumisen palvelua. Palvelutaloasunto on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät pärjää kotonaan runsaankaan kotihoidon turvin. Palvelutaloasunnon saamiselle on määritelty asuntotoimen kriteerien ohella sosiaali- ja terveydenhuollon omat hoidolliset kriteerit. Vanhusten asumisen palvelurakenne muuttuu tulevaisuudessa. Palveluasunnot rakennetaan sellaisiksi, että niihin voidaan viedä hoiva- tai jopa sairaalasoinen palvelu. Lisäksi luodaan esim. teknologisia ratkaisuja, joilla mahdollistetaan asuminen palvelutaloasunnossa muistisairaudesta huolimatta.

Kunnalliset palvelutalot 2016:

- Heporinteen palvelutalo, 29 asuntoa
- Koivukylän palvelutalo, 60 asuntoa
- Koivutorin senioritalo, 33 asuntoa
- Metsotien palvelutalo, 16 asuntoa
- Pähkinärinteen palvelutalo, 62 asuntoa
- Raikukujan palvelutalo, 27 asuntoa
- Suopursun palvelutalo, 45 asuntoa
- Veturipolun palvelutalo, 36 asuntoa

Vantaalla on lisäksi lukuisia yksityisiä palvelutaloja, senioritaloja, joihin kaupunki tuottaa järjestämistä vastuun piirissä olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut (kotihoito, omalääkäri jne. palveluja).

Ympäri vuorokautista valvontaa ja hoitoa tarvitsevat asuvat yleensä ns. tehostetussa palveluasumisessa "hoivassa". Hoiva-asumisen palveluissa hoito, hoiva ja muu toiminta on aktiivista ja perustuu kuntouttavaan hoitotyöhön sekä asukkaiden omiin elämänarvoihin. Kaiken toiminnan tavoitteena on, että asukkaat voivat kokea elämänsä turvalliseksi ja että heistä välitetään ja heille annetaan aikaa. Asuminen on yksilöllistä (oma huone), mutta myös yhteisöllistä. Palvelut järjestetään sekä omana että ostopalveluina. Oman toiminnan osuus palvelukokonaisuudesta on 25 % ja ostopalvelujen 75 %. Pitkäaikaishoivan yksikköjen kehittämisessä sekä peruskorjaus- ja uudiskohteissa huomioidaan ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa annetut ohjeet.

Hoiva-asumisen yksiköissä on asukaspaikkoja yhteensä 295 (31.12.2015):

- Malminiityn työ- ja asumispalvelukeskus, 48 asumispaikkaa
- Korson vanhustenkeskus, 46 asukaspaikkaa. Alakerta toimii Katriinan sairaalan väistötilana vuoteen 2017 asti.
- Myyrinkoti, 92 asukaspaikkaa
- Simonkylän vanhustenkeskus, 46 asukaspaikkaa ja 23 lyhytaikaista hoiva-asumisen paikkaa
- Kivistössä arviointi- ja kuntoutustoiminta, 7 asukaspaikkaa
- Vanhusten avopalvelujen palvelutalojen yhteydessä on kahdessa palvelutalossa yhteensä 16 ryhmäasuntopaikkaa.

Vuoden 2017 jälkeen on suunniteltu seuraavia vanhustenkeskuksia:

- Myyrmäen vanhustenkeskus (2018–2019)
- Tikkurilan vanhustenkeskus (2021)
- Hakunilan vanhustenkeskus (2024)
- Kivistön vanhustenkeskus (2026)

Kaupunki järjestää palveluja kuntalaisille sekä omana toimintana että ostopalveluina. Ostopalvelujen osuus palvelutuotannossa on merkittävä. Keskeistä on kumppanuuksien vahvistuminen, verkostoituminen sekä ostopalvelujen valvonnan ja laadun varmistaminen.

Ikäihmisten asumisen ja palvelujen saannin turvaamiseksi Vantaalle rakennetaan asunto-ohjelman mukaisesti viisi vanhustenkeskusta vuosina 2018–2026, joista yhtä suunnitellaan Tikkurilan alueelle. Vanhustenkeskuksista muodostetaan asumis- ja hyvinvointikeskuksia, joka tukee kotona asumista ja jossa on eri asumismuotoja ja palveluja. Tavoite on, että vanhuksen ei tarvitse siirtyä viimeisinä elinvuosinaan asumis- tai hoitopaikasta toiseen. Tikkurilan vanhustenkeskuksen tarveselvitysvaihe on tarkoitus aloittaa vuonna 2020.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Peltolantori on voimassa olevassa asemakaavassa torialuetta. Torin eteläreunassa on liike- ja toimistorakennusten korttelialue, johon saa rakentaa kolmikerroksisen rakennuksen. Tätä rakennusta ei ole toteutettu. Torin alla on torin itäpuoleisen kiinteistöön liittyvä pysäköintihalli. Halli ei ole kaupungin omistuksessa. Tikkurilan torin siirryttyä virallisesti kaupungintalon viereen, on käyty keskustelua Peltolan torin tulevasta käytöstä. Toria on ehdotettu muun muassa vanhusten palvelukeskuksen paikaksi ja toisaalta esitetty säilytettäväksi avoimena kaupunkitilana.

Vanhustenkeskuksen sijoittaminen torille on mahdollista asemakaavamuutoksella. Haasteen muodostaa torin alla oleva pysäköinti, jolle tulee joko löytää vaihtoehtoinen sijoituspaikka, tai sitten pysäköintihalli joudutaan rakentamaan uudestaan päälle sijoittuvien rakennusten vuoksi. Todennäköisesti parhaaseen lopputulokseen päästäisiin laatimalla asemakaavamuutos sekä Peltolan torin alueelle että torin itäpuolella sijaitsevan liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle. Tällöin pystyttäisiin koko korttelin pysäköinti ratkaisemaan yhtenäisellä järjestelyllä ja mahdollisesti saamaan parempi ratkaisu rakennusten sijoittelulle. Liike- ja toimistokiinteistön omistajalla ei toistaiseksi ole ollut akuuttia tarvetta uudistaa kiinteistön rakennuksia.

Vanhusten palvelukeskukselle on harkittu myös vaihtoehtoista sijoituspaikkaa Jokiniemeen Tikkurilan aseman läheisyyteen.

Kaupunginhallitus 29.8.2016 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Pirkko Letolle ja usealle muulle (37) aloitteen allekirjoittaneelle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja muutti esittelytekstiansi siten, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan vastauksesta poistettiin viimeinen virke sote-uudistustyön ollessa kesken: "Kansallisen sote-uudistuksen on tarkoitus siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu tuleville maakunnille jo vuonna 2019 eli Tikkurilan vanhustenkeskuksen suunnittelu siirtyisi silloin maakunnan tehtäväksi."

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 19.9.2016 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje: 4.1. Valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja va. Timo Aronkytö, puh. 09 8392 1072,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 09 8392 6185, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi